

TRÆGRUPPEN
HADERSLEV KOMMUNE

15.10.2023

Trægruppens høringssvar til ny Træpolitik

Introduktion

TRÆGRUPPENS fokus er de gamle træer i vores kommune, i byer og landskab. Det vi efter vores opfattelse mangler i Haderslev Kommune er mange flere 200 års + træer. Det bør være en del af visionen at have et bybillede og landskab præget af store træer som er synlige over taghøjde. Hvis træpolitikens mål skal opfyldes for fremtiden, skal der være helt klare retningslinjer, som alle kan forholde sig til .

Dette efterlyser vi i oplægget til ny Træpolitik:

1. Definition for et eksisterende bevaringsværdigt træ. Vi mener at alle træer over 80 cm omkreds i 130 cm højde er bevaringsværdigt, tillige med alle historiske træer.
2. Klare regler for gravearbejde, parkering og andet ved sådanne træer, både over og under jorden, så rodsystemet fortsat kan vokse. (se bilag "BYENS TRÆER" fra Oslo)
3. Klare juridiske regler for beskyttelse af bevaringsværdige træer. Det være sig hærværk, entreprenør skader og almindelig hensynsløshed.
4. I planlægning og udførelsen af anlægsprojekter skal der være en TRÆFAGLIG ekspert med ansvar, mandat og ressourcer til at skabe sikre forhold for træerne, såvel som i planlægningsfasen af nye lokalplaner.
5. Målbare mål for træpolitikken. Et træregister som værktøj for målrettet tilsyn & pleje, og for at kontrollere om vi får flere eller færre store gamle træer over tid. Understøttet af måling af kronedække-procent gennem luftfotos.

Ved at gennemføre disse tiltag vil vi opnå, at langt flere træer reelt kan blive sunde gamle træer, og dermed tilføre langt mere biodiversitet, CO2 optag, og ikke mindst skønhed til vores allesammens kommune, HADERSLEV.

Specifikke kommentarer til udkastet i det efterfølgende.

Med venlig hilsen

TRÆGRUPPEN

Tekstnære ændringsforslag :

Princip 1: Vi indtænker træer i kommunens planlægning og relevante projekter.

3. afsnit:

I forbindelse med vores kommende revision af kommuneplanen **skal** der udarbejdes retningslinjer på et mere overordnet niveau . Retningslinjerne **skal** tage udgangspunkt i de herlighedsværdier og nytteværdier, som træer bidrager til.

Det vil vi:

Indtænke grønne miljøer og træer i udviklingsplaner og områdefornyelser samt øvrige projekter.

Udpege bevaringsværdige træer, før evt. købere, bygherrer og ejendomsudviklere kommer på banen.

Der inddrages træfaglig ekspertise i denne sammenhæng.

Princip 2 : Eksisterende træer skal som hovedregel bevares.

Trægruppens bemærkning :

I overskriften nævnes eksisterende træer skal som hovedregel bevares.(Dette er Trægruppen helt enig i.) I teksten skelnes mellem eksisterende og bevaringsværdige og værdifulde træer. Det mener vi er forvirrende. Trægruppen forholder sig til ordet bevaringsværdige.

Teksten bør være:

Bevaringsværdige træer er træer, hvor stammen er 80 cm. i omkreds målt i brysthøjde (målt 1,3 m over jorden). Træer kan ligeledes udpeges som bevaringsværdige på grund af historisk værdi, arkitektonisk værdi, sundhed og fremtidspotentiale .

(Hvis træer kun kan udpeges som bevaringsværdige i forbindelse med lokalplanlægningen, vil mange store træer gå tabt)

Det vil vi :

Fastsætte følgende kriterier for bevaringsværdige træer :

Bevare alle træer hvor stammen er 80 cm i omkreds og derover.

Bevare historiske, arkitektoniske og træer med fremtidspotentiale.

Indarbejde bevaringsbestemmelser i lokalplaner ud fra de fastsatte kriterier.

Bevare øvrige træer i forbindelse med anlægsarbejder og byggeri.

Inddrage borgere i arbejdet med at udpege bevaringsværdige træer.

Informere entreprenører og bygherrer allerede i planlægningsfasen om hvilke krav, der er til beskyttelse af træerne under arbejdet. (se bilag BYENS TRÆER, kilde: Oslo)

Sikre træernes rodrum og understøtte deres vækstvilkår (**se bilag BYENS TRÆER, Osl**)

Sikre et træfagligt tilsyn med bevaringsværdige træer.

Store træer som eg og bøg (som ikke skyder igen efter foryngning) i læhegn på kommunal jord skal også beskyttes.

Princip 3. : Fældede træer skal erstattes.....

Det skal være yderst svært at dispensere for at fælde et bevaringsværdigt træ. At plante erstatningstræer er ikke en rimelig løsning. Unge træer vil tage årtier om at vokse op, og i tidsforløbet vil der være et stort tab af biodiversitet, CO2 optag og skønhed, som nye træer ikke kan udfylde. Netop disse erstatningstræer er årsag til at vi i Haderslev ikke har mange træer i bybilledet over 100 år.

Der skal være klare juridiske regler for at erstatte bevaringsværdige træer.

Det vil vi :

Udarbejde klare juridiske regler for skader på bevaringsværdige træer.

Hærværk, entreprenør skader og almindelig hensynsløshed afkræves bøde og erstatning efter disse juridiske regler .

Ikke fælde bevaringsværdige træer, fordi de skygger, kaster blade, løfter fortovet, sviner bilerne eller måske har en svamp, der ikke er farlig for træet.

Ikke fælde bevaringsværdige træer uden at have konsulteret træfaglig ekspertise.

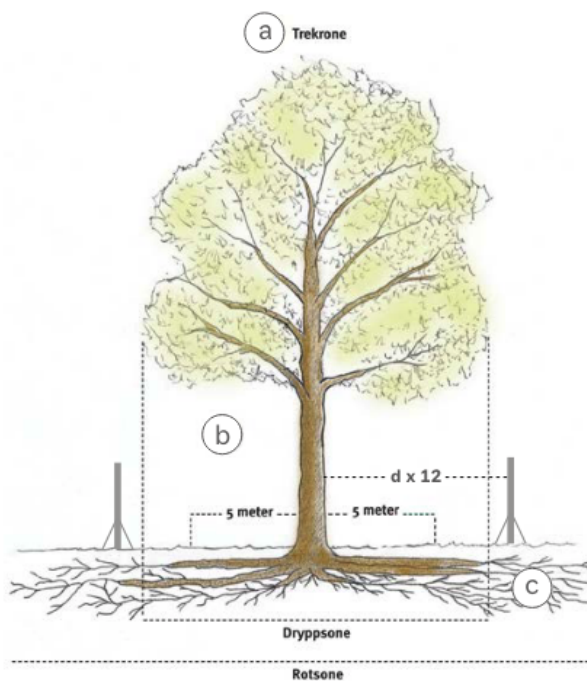
Princip 4 : Når vi planter træer, vægter vi kvalitet frem for kvantitet ved at sikre gode vækstvilkår.

Helt enig. Ingen bemærkninger

Princip 5 : Dialog og formidling skal skabe opmærksomhed om træernes værd

Enig. Dog bør DN, Grønne Nabofællesskaber og Trægrupper skrives ind ved navn som samarbejdspartnere.

Bilag: Beskyttelse af træers rodzone. Fra: 'Byens Trær' Plan- og bygningsetaten, Oslo 2022. ¹ Læg mærke til, at veterantrær har behov for beskyttelse af rodzonen længere ude end dryppsonen.

God rotutvikling er det viktigste for et tre. Trekrone (a) er den grønne delen av treet. Dryppsonen (b) er arealet som ligger under trekrone. Rotsonen (c) er den underjordiske delen av treet, hvor røttene brer seg ut.

Vanlig rotsone hos trær i parker er 2-3 ganger bredden av trekrone. 80-90 % av røttene befinner seg gjerne i øverste halvmetre. I urbane og tette miljøer utvikles ofte røtter med begrenset forgrening, som gir mindre størrelse på kronen.

GRUNNREGLER VED ARBEID NÆR TRÆR

- Arbeid nær et tre bør kvalitetssikres av trefaglig rådgiver.
- Arbeidet bør som hovedregel utføres minst 5 meter fra stammen og godt utenfor dryppsonen. Det bør tilstrebes en inngrepsfri sone rundt treet med radius = $d \times 12$, hvor d er treet's stammediameter. Store veterantrær bør ha en større sone. Det er særlig viktig å sikre finrøttens tilgang til grunnvann og overvann.
- Stammen bør beskyttes og det bør settes opp et gjerde utenfor dryppsonen. Kjøring og lagring i rotsonen kan skade treet.
- Graving med maskin bør starte så langt utenfor dryppsonen som mulig. Når røtter kommer til syne, stoppes gravemaskinen, og trepleier må ta stilling til videre gravearbeid. Hvis røtter må kappes, skal dette gjøres med sag eller beskjæringssaks.
- Lekkasje av kjemikalier og bensin i rotsonen må unngås. Varm eksos fra maskiner kan ødelegge trekrone. I tørre eller kalde perioder må blottlagte røtter tildekkes med isolerende materiale, for eksempel halm.
- Utfylling av masser i rotsonen bør unngås, og treet's rothals skal, etter utført arbeid, ikke være tildekket av jord.
- Trefaglig rådgiver vet hvordan trær bør beskæres, og hvor det bør plantes nye.

¹<https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13154699-1651670522/Tjenester%20og%20tilbud/Plan%2C%20bygg%20og%20eiendom/Byggesaksveiledere%2C%20normer%20og%20skjemaer/Byens%20tr%C3%A6r.pdf>